

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy hóra . . 100 K Negyedévre . 280 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 5 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Gróf Bethlen beszédének hatása alatt

Budapest, július 31. A nemzetgyűlés ma Bethlen István gróf miniszterelnöknek az indemnitási vita során elmondott nagy beszédének hatása alatt állott. Jobbról és balról egyaránt elismerik, hogy Bethlen gróf miniszterelnök rendkívül érdekes beszéde, különösen pedig annak

Enyhülni fog a parlamenti légkör

— A miniszterelnök beszéde a legnagyobb esemény, amely eddig a második nemzetgyűlés tartama alatt lejátszódott. Megállapításainak precizitása és teljes objektivitása és az őszinteség, amellyel Bethlen István gróf miniszterelnök valamennyi, még a legkényesebb kérdéstről is nyilatkozott, még az ellenzéken is tiszteletet parancsolt szavainak.

— A szociáldemokrata párttal szemben hangoztatott kívánsága, hogy a távolabbi célokat is jelöljék meg, valamennyi pártban helyeslésre talált, sőt maguk a szociáldemokraták is helyesléssel reagáltak a felszólításra, amelynek úgy látszik, további folyamánai is lesznek.

— Ez a megállapítás, hogy a szociáldemokraták deklarációjában foglalt követelések jó részben a radikális polgári program elfogadását jelentik, kilátást nyújt arra, hogy a parlamenti atmoszféra a jövőben enyhülni fog és az éles válaszfalak, amelyek a helyzet tisztázatlan volta következtében a szociáldemokrata és polgári pártok legnagyobb része között eddig fennállottak, most már eliminálhatók lesznek.

Kiméletlen kézzel oszlatta fel a

Szilárd az egységes párt

A párt egysége ma elementáris erővel nyilvánult meg és az a bizalom és összetartás, amely a miniszterelnököt pártjával összefűzi, biztos alapja egy erős és alkotásokra képes jövőbeli politikának.

Bethlen beszédének nagy sikeres cáfolata azoknak a híreknek is, amelyeket az egységes pártban állítólag fennálló ellentétekből terjesztettek. Abból az ünneplésből, amely a miniszterelnöknek beszéde végén kijutott, kitünt, hogy az egységes párt valóban egységes és szilárdan áll a kormány mellett. Ezen az egy-

A románvezetés a Ház előtt

A Ház holnapi ülése elé nagy érdeklődéssel tekintenek politikai körökben. Holnap válaszol ugyanis Bethlen gróf miniszterelnök Sándor Pálnak az oláh invázió ügyében előterjesztett interpellációjára. A miniszterelnök beszédével kapcsolatosan a volt Friedrich-kormány négy tagja is fel fog szólalni.

Ezekkel a felszólalásokkal azonban az ügy előreláthatólag még nem lesz elintézve, mert a szociál-

poletikus része nagyban hozzájárult a helyzet tisztázásához.

Közvetlenül Bethlen István gróf miniszterelnök beszédének elhangzása után tudósítónknak alkalma volt a kormánypárt egyik vezető politikusával beszélgetni, aki a következőket mondotta:

miniszterelnök azt a fátvált is, amely eddig Rassai programját borította. Ez a program negatív volt és ha a Rassai-párt választási kudarcának okát keressük, talán itt lelhetjük meg a magyarázatát. Valódi szándékát még ez a párt nem tárta fel az ország előtt és a pártnak ez a kétszínűsége a miniszterelnök beszéde folyamán teljes mértékben nyilvánvalóvá lett, amikor Jászi Oszkár a radikális politika legalaposabb szakértőjét szólaltatta meg. Rassai is kénytelen lesz felelni és saját szándékát leleplezni.

Csupán Andrassy Gyula van megkímélve ettől a feladattól, mert ő már leleplezte önmagát akkor, amikor a kormánypolcon állandóan más politikát hirdetett, mint amilyen most minden ellenzéki politikus áll.

— Ezzel nyilvánvalóvá tette, hogy nem elvi harcot folytat, hanem hatalom után törtet. A miniszterelnök megállapításai tényleg Andrassyval szemben voltak a legtalálóbak és a Házban osztatlan tetszésre találtak, amí a miniszterelnök beszédének befejezésével lelkes tapsban nyert kifejezést.

ségen még az adójavaslatok sem fognak rést ütni.

A szombati értekezleten a javaslat ellen felhozott kifogások nagy része kiküszöbölődött. Egyedül Gaal Gasztonnak vannak még kifogásai, de a párt hangulata az — és ezt mutatta meg elsősorban a miniszterelnök mai beszéde után felhangzott ováció — hogy ha a kormány úgy látja, hogy az adójavaslatokra az ország regenerációja céljából szükség van, azokat, ha kell, változtatlanul is, az egységes párt megszavazza.

demokraták szerint ezt a kérdést a tisztaszereken kell tisztázni és a szociáldemokraták állítólag rendelkeznek is az ebben szükséges akták felett.

Az indemnitást a holnapi ülésen valószínűleg már részleteiben is tárgyalják, úgy hogy számolni lehet azzal, hogy az utolsó 8 órára kerül a sor holnap, amely után a Ház áttér a pénzügyminiszter által benyújtott négy adójavaslat tárgyalására.

A kabinet tagjai az indemnitási vitában

Budapest, július 31. Husár Károly alelnök a nemzetgyűlés mai ülését egy negyed 12 óra után nyitotta meg. Bejelenté, hogy Daruváry Géza igazságügyminiszter kíván szólni.

Daruváry Géza: Mindenekelőtt válaszolni kívánok Hébelt képviselő urnak, aki rendkívül heves támadást intézett a bíróság ellen.

A képviselő ur azon állítása, hogy a bírák függetlensége csorbat szenvedett, minden alapot nélkülöz. Remélem, hogy ez a támadás elszigetelt jelenség marad. Igen fontos a nemzet érdekében is, hogy a bíróság tekintélye érintetlen maradjon.

Bethlen a polgári front egységéért

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra.

— Az egyes pártok bizonyos frontváltoztatásokat eszközöltek. Bizonyos átcsoportosulás tapasztalható.

A régi nemzetgyűlésen-egységes ellenzéki párttal állott szemben a kormányt támogató párt, mert a bizonyos elvi kérdések alapján frakciókra oszlott ellenzék taktikailag egy volt.

Ma az ellenzék három nagy csoportra oszlik. Szemben állunk a keresztyén ellenzéki, a liberális ellenzéki és a szociáldemokrata párttal. Ezen három tábor között taktikailag összefogás lehetséges ugyan, de nem hiszem, hogy bármely pártnak hasznára válnék ez. A kormánnytól távol áll, hogy az ellenzéknek ezt a gyengeségét felhasználja. Kész arra, hogy formális tárgyalásoknak vessen meg az alapját és politikai békét készítsen elő.

Szükségesnek tartja szociáldemokrata párt előnyomulásával szemben a polgári pártok közötti ellentét kiküszöbölését, hogy így lehetséges legyen az együttműködés.

Az ellenzék különböző feltételekhez fűzte támogatását. Az első az,

Valljanak színt a szociáldemokraták

— Az indemnitás vitájának befejezése előtt Peidl Gyula deklarációt olvasott fel, amely a szociáldemokrata párt programmszerű hitvallását tartalmazza.

Igazat ad Peidl Gyula képviselőnek abban, hogy az radikális irányú polgári program, mert nem beszél a világorradalomról, nemzetköziségéről. E program sok kérdésével nem érthetnek egyet. Ebben a programban két pont az, amely a polgári pártokban egy kis szimpátiát kelthet. Az egyik az, hogy a szociáldemokraták a többségi elvet elfogadják, a másik pedig az, hogy hajlandó a polgári pártokkal

Hiszen a vita folyamán több képviselő kiemelte, hogy a magyar bíróság a mai nehéz időben törhetetlen szorgalommal és pártatlansággal teljesíti kötelességét.

Sürgős feladatunk új törvényeket elkészíteni, amelyek hivatva lesznek pótolni a kivételes hatalom alapján kiadott rendeleteket. Állandó alkotást célzó törvényjavaslatunk a váltótörvényjavaslat, a főrendiházi reformról szóló javaslat és a magyar polgári törvénykönyv.

Ez utóbbinak előkészítésében az a célunk, hogy áttekinthető legyen és a nép széles rétegei is olvashassák.

hogy a kormány szüntesse meg a választások után a politikai üldözötést. Ennek a feltételnek betartása a mi részünkről semminemű nehézségbe nem ütközik. Mi senkit sem üldözünk.

A második kérdés a reparáció kérdése. Ez háromféleképpen lehetséges. A büntető bíróság, a petíció és a fegyelmi útján. Az első kettő nem tartozik a kormány hatáskörébe. Ha tényleg történtek volna visszaélések a kormány hajlandó teljes reparációt adni.

Amióta ebben az országban miniszterelnök vagyok, mellékkormányokat nem tapasztaltam, csak egy esetben, amikor a tulajdonról történt kísérlet arra, hogy mellékkormány vegye kezébe a hatalmat.

Az utolsó feltétel az volt, hogy a kormány oly pénzügyi és gazdasági programot adjon, amely lehetőleg kiegészíti az országot jelenlegi súlyos gazdasági helyzetéből.

— Az indemnitás vitája nem alkalmas arra, hogy az egyes részort miniszterek részleges programot adjanak, ez a budget-vita keretében történhetik meg s a kormány erre már elő is készült és reméli, hogy ősszel a budgetet benyújtja.

együttműködni a trianoni szerződés revíziója végett. Peidl azt mondta, hogy ez csak muukaprogram, azonban a szociáldemokraták teljes egészében fenntartják a maguk egész programját, amelynek sokkal megszébbmenő követeléseik vannak. Figyelmeztetem a szociáldemokrata pártot a következőkre:

— Marx orthodox nézetei revízió alá kerültek az egész világon. Marx igen rövid időszak jelenségeiből szűrte le tantételeit és ennek az időszaknak elmúlásával a szociáldemokraták is revízió alá vették. Mi csak azt követeljük, nyilatkozzanak a szociáldemokraták, miképpen magyarázzák programjukat, Marx tantételeit.

Az emigránsok és az amnesztia

Propper: A második internacionálé alapján állunk.

Bethlen: Peyer Károly és mások az emigránsok hazajövetelét követelik. Az emigránsok 99%-a kommunista volt, bűncselekményt követett el és ezekkel azonosítják magukat a szociáldemokraták. Nagyon jól tudom, hogy Garamit akarják visszahozni. Garami nem volt bolszevista, becsületes embernek tartom, de a kommunizmus után eltávozott a külföldre, ott lapot indított és ebben nem azt írta, ami igaz, hanem százszorta egyebet és kezet fogott oly államokkal, amelyek Magyarországgal ellenséges lábon állanak és arra biztatta őket, hogy Magyarország

egy részét szállják meg. Aki olyan stílusban írat, mint Garami, azzal *nem vagyok hajlandó szóbadllani*. Ebből az országban nincsen számúve senki és nincsen akadály a annak, hogy hazajöjjen bárki is, szabadságlevelet azonban ellenük irányuló külföldi propagandára, senkinek nem adunk.

Propper azt mondta, hogy most már csak kis bűnösök vannak börtönben. Az igazságügyminiszter most olvasott fel adatokat, melyek szerint 27 ezer kommunistát részesítettek amnesztiaiban. Az amnesztia-rendelet biztosítja, hogy akik hosszabb időre ítéltettek el, de amennyiben érdemeik az amnesztiaira, az megkapja azt.

Rassai és Andrassy kitanítása

Rassai azt mondja, hogy állam esinyt követünk el, mert törvényellenesen adtuk ki a választójogi rendeletet. A képviselő ur nem tudott egyetlen argumentumot felhozni a maga álláspontja mellett. Ez a választójog, amelyet rendeletileg statuáltunk, nagyon bő és általános választójog, amely aránylag több polgárt ruház fel választójoggal, mint amennyit Franciaország, vagy Norvégia.

A legkevésbé fogadok el kitanításokat azoktól a képviselő uraktól, akik maguk is tanításra szorulnak. A Rassai-féle kisczardapárt, amely Budapesten szerezte meg a mandátumot, olyan távol áll a kisczardaktól, mint Makó Jeruzsálemtől. Rassai képviselő ur a liberális must hirdeti, holott *nem is liberális mus, hanem radikálizmus az, amit hirdet.*

Veszélyes ez azért, mert forradalmasítja a polgári társadalom kisebb existenciáit azáltal, hogy szociáldemokrata tanokat hirdet polgári köpeny alatt. Én azt állítottam, hogy a szociáldemokratapártot Magyarország összeomlásában csak másodsorban terheli a felelősség, mert *a legnagyobb bűn a radikálisok lelkét terheli, akik szervezeteikkel, akcióikkal a forradalom alapját vetették meg.* Ők létesítették az

A belügyminiszter a destruktív sajtóról

Rakovszky Iván belügyminiszter: Nem a munkásság ellen irányul az internálás, hanem az izgaték ellen. Kijelenti, hogy az internálások kérdését újabb rendelkezéssel szabályozni. Még nem lehet teljes a sajtószabadságot visszaállítani. Mindenki tudja, hogy milyen része volt 1918-ban a sajtónak a forradalom előkészítésében. A sajtót tehát még mindig ellenőriztetni kell a kormányban, ma erre csak egy eszköz van, még pedig hogy az időszaki lapokat, ha az államra veszedelmes irányt követnek, betiltás.

Nem akarja a mult büneiért az egyes lapvállalatokat büntetni, bár azok felelőssége az ország összeomlásában kétségtelen, de a betiltás egyetlen eszközhöz éppen ezért ragaszkodni kell a kormánynak.

Kállay az adózásról és a koronáról

Kállay Tibor pénzügyminiszter: A bankóprést illetőleg kijelenti, hogy ha már tényleg szükséges a bankópréz igénybevétele, akkor azt beruházási célokra is igénybe kell venni. Kiadásainkat kétféleképpen fedezhetjük. Vagy papírpénz útján, vagy pedig onnan kaphatjuk meg, akiknek vállalai a legtöbbet elbirnak. **Olyan adóztatási rendszert akar, amely a termelő személyeket vegye elsősorban tekintetbe.**

első különítményeket, mert hiszen a Galilei kör sem más, mint egy ilyen különítmény. Ők voltak azok, akik titkos szervezetekkel dolgoztak, amilyenek a szabadkőműves páholyok voltak. 1918-ban üldöztek mindent, ami magyar volt.

Andrassy Gyula gróf azt mondja, hogy törvénytelenül adtuk ki a választójogi rendeletet és meghamisítottuk a nép akaratát. Pedig Andrassy Gyula, mint belügyminiszter terjesztette be azt a javaslatát, amely a purítás álláspontján áll. Csodálatos ezek után, hogy Andrassy Gyula gróf mondja, hogy ő a nyílt szavazás mellett volt, de csak azért, mert ez nemzeti kérdés volt.

Az én meggyőződéseim szerint ha a mostani generáció teljesíti kötelességét és a földreform végrehajtásánál becsületes törekvéssel önmaga kívánja ennek mielőbbi végrehajtását, akkor ez a generáció is meg fogja tartani azt a presztizst, amelyre szüksége van. **Becsületes magyar nemzeti demokrációt akarunk,** amelyben mindenki megtalálja a maga elhelyezkedését. Kérem az indennitások elfogadását.

Frenetikus taps és éljenzés a kormánypártban és a középben, a képviselők felállanak és úgy ünneplik a miniszterelnököt.

Az ellenzék részéről hangoztatott választási atrocitásokról szól, majd arra kéri a szociáldemokrata képviselőket, hogy vegyenek részt az állam biztonságának, rendjének a megővésében, fenntartásában. Ha ezzel a céllal fognak itten ülni, hamarosan helyreáll a megbékülés. (Élénk taps.)

Zárszó jogán **Pallavicini György** ögróf 9 tagú bizottság kiküldését kéri az újságpapír-ügy megvizsgálására. Ezután foglalkozik Eckhardt Tibor beszédével és reflektál a beszédnek a papiros-üggyel foglalkozó részével.

Utána **Skács Andor** Bethlen miniszterelnök beszédével foglalkozik. A délutáni ülést **Gadl Gaszton** elnök nyitja meg 4 órakor. **Skács Andor** szólal fel.

Ami a korona rohamos esését illeti, ennek az oka az, hogy a márka hanyatlal. A valuta esésnek nem tulajdonít nagy jelentőséget. Ha a belső okokat megszüntetjük, államháztartásunk egyensúlyát helyre állítjuk, úgy a valuta esésének is elejét vesszük. Intézkedett, hogy a hitelintézetek valutahiteleket ne adjanak, de intézkedni fog aziránt is, hogy a legutóbbi időben elszaporodott bankokat megrendszabályozza.

A reparáció szisztémája lehetőleg gazdasági eszméken épült fel és az egy centimes alá szállott német márkával már *megbukott.*

Annyi bizonyos, hogy a német gazdasági politikának megvannak a maga örök törvényei és ezek semmiféle reparációt nem tőrnek meg. **Azok a bizottságok, amelyek még itt vannak, még sokáig fognak itt maradni, de kijelentem, hogy reparációt fizetni nem fogunk!** (Élénk éljenzés és taps a Ház minden oldalán.)

Ezután az *elnök* szavazásra bocsátja az indennitási törvényjavaslatot.

A Ház nagy többsége a javaslatot elfogadja.

Ezután a benyújtott 49 határozati javaslatról és indítványról döntenek, amelyek nagy részét elutasítják, köztük Drózy Győzőt is a numerus clausus eltörléséről. Ülés vége fél 8 órakor.

A debreceni ébredők üdvözlük Héjjast

Az Ébredő Magyarok Egyesülete debreceni csoportja vasárnap délután **Iványi Béla** egyetemi tanár elnöke alatt közgyűlést tartott.

Iványi Béla elnöki megnyitójában foglalkozott **Héjjas Iván** letartóztatásával s kijelentette, hogy olyan szabadsághősöknek, mint Héjjas, más nemzetek még életük folyamán szobrot emelnek, csak nálunk szokásos most az igazi magyarok bebörtönözése. Határozati javaslatot terjesztett ezután elő, mely igen kemény hangon adja tudtul, hogy Héjjas és társai letartózt tása a keresztény magyarság arcucsapása volt.

A debreceni ÉME csoport üdvözlő Héjjast és mindenben azonosítja magát vele.

A közgyűlés a határozati javaslatot elfogadta s elhatározta, hogy **Héjjas Ivánnak és apjának, Héjjas Mihálynak Kecskemétre üdvözlő táviratot küld.**

Iványi elnök a határozati javaslat elfogadása után bejelentette, hogy egy magát megnevezni nem akaró ur 10.000 koronát adományozott az egyesületnek. Az összeget az egyesületi helyiségek berendezésére fogják fordítani. Bejelentette továbbá, hogy a „Fehér Ujság” című hetilapot az egyesület saját kezelésébe vette át.

Miután az alelnökök távol vannak, s Iványi elnök szabadságra távozik, az egyesület ifj. **Szele György** főtitkár bizta meg az egyesület vezetésével.

Három év múlva elfogott rabló

Aki a románok nevében rabolt

Az oláh megszállás alatt, 1919. június 19-én történt, hogy **Bujdosó Mihály** komádi-i legény éjjel beallított az ugynevezett **Ködmönstiget** tanyára **Oláh** Károly hazába puskával, revolverrel felgyverkezve.

A megrémült **Oláh** Károlyra s feleségére ráparancsolt, hogy azonnal hozzanak neki vacsorát, mert *ő a románok szolgálatában áll* s ha nem teljesítik parancsait, mindnyájukat a románok kezébe juttatja, de előzőleg sajátkezüleg megkínózza őket. Oláhék teljesítették a parancsot s jó vacsorát főztek Bujdosónak, aki miután azt elfogyasztotta, előlrintotta a puskáját, ráfogta Oláhékra a következő kiáltással:

— Most pedig add ide a pénzedet, mert máskülönben meghalsz...

Oláh nem ijedt meg a fenyegetéstől, *rárohant Bujdosóra* s birokra kelt vele és rövid dulakodás után a földre teperte. Azonban Bujdosó újra kiszabadította magát, előlrintotta a kenyerzsákjából forgópisztolyát, ráfogta a házaspárra s így kényszerítette Oláhúé, hogy előhossa neki 26 ezer korona készpénzt. Épen zsebre akarta gyűrti a pénzt, mikor Oláh gazda újból a rablóra rohant s ismét földre teperte.

Erre Bujdosó forgópisztolyával két lövést tett, *az egyik golyó Oláh homlokát érte, a másik Oláhé arcába fúródott.* A lövés zajára a szomszédok is elősiettek, mire Bujdosó meneküléshez látott. A nagy sietségben otthagya a rablott pénzt, fegyverét és a kalapját is.

Oláh csak könnyebb sérülést szenvedett, de felesége három hétig feködt. Bujdosó azóta folyton bujkált, egyik vidékről a másikra szökött, míg legutóbb minden pénze elfogyott s visszatért Komádba.

A csendőrkök azonban rögtön tudomást szereztek hazatéréséről s lakásán, mikor éppen arra kérte a régi szeretőjét, hogy jó helyen rejtse el és senkinek se árulja el visszatértét, letartóztatták.

Bekísérték Debrecenbe az ügyészség fogházába. Tegnap hallgatta ki

Preinesberger Jenő vizsgálóbíró a rablót, aki töredelmes beismerő vallomást tett. Előzetes letartóztatásba helyezték; az eljárás rablás bűntette miatt folyik ellene.

Továbbképző tanfolyam a gazdasági akadémián

A debreceni gazdasági akadémián a földmívelési kormány, karöltve a kultuskormányval, továbbképző gazdasági, pedagógiai, szociológiai és közgazdasági tanfolyamot rendez, amelyben az ország minden részéről érkezett 70 tanár és tanárnök vesz részt.

A tanfolyamot tegnap a földmívelési kormány képviselőjében dr. **Varga Kálmán** akadémiai igazgató ünnepélyes beszéd kíséretében megnyitotta. Az előadók sorában a program szerint ott találjuk Schandl államtitkárt, dr. Czettler, Erdődi-Harrach, Steinecker, Kerpely egyetemi tanárokat, Geöcze, Scherer, Quint, Keszler, Wagner pedagógusokat. A kultuskormányt dr. Szücs István miniszteri tanácsos képviseli. Szakszerű előadásokat fognak tovább tartani dr. Horánszky Mesko, Jantsits, Bott, Borsody, dr. Rác Lajos, dr. Varga Kálmán, dr. Széll László, dr. Gulyas, dr. Kovács, Böllöny és Halász.

Az előadások rendkívül tanulságos voltára felhívjuk a debreceni érdeklődők figyelmét, amennyiben az előadások nyilvánosak és az akadémia igazgatósága szívesen lát minden tanulni vágyó vendéget. Az előadások minden reggel 9—12-ig és délután 3—7-ig tartanak.

A Hajdúföld telefonszám 3—48.

Jaszband zenekar hangversenyez **Serafin** harmester vezetésével **lett minden este új műsorral a Royal kávéház teraszán.** ::

A kereskedők és iparosok s az új ad javaslatok

Tegnap délután 6 órára volt ki-tűzve a kereskedők és iparosok nagy-gyűlése, melyen az adójavaslatok nyertek volna szakszóri ismertetést s az ismertetéssel együtt állást fog-lalt volna Debrecen kereskedő és iparos társadalmá az adójavaslatok rendelkezéseivel szemben.

A gyűlés iránt azonban oly lanyha érdeklődés mutatkozott, hogy dr Radó Dezső kamarai főtitkár beve-zető szavai után az előadások meg-kezdésére nem is került sor, mert Békés Lajos indítványára a gyűlés megtartását az érdekképviselet el-elhalasztották kedden délután fél 7 órára, a Kereskedő Társulat disz-termben.

Az érdekképviselet újra felhív-ják a kereskedők és iparosok fi-gyelmét a rendkívül nagy fontosságú gyűlésre. Magukra vessenek a ke-reskedők és iparosok akkor, hogy ha olyan terhek is a vállukra fog-nak nehezédni, melyek a javaslat szerint reájuk ki fognak vettetni, noha kellő megvitátás mellett azok elkerülhetők lettek volna.

Mivel az összes szabadfoglalko-zásokra kirovando új adótervezet tárgyalásáról és e feletti határozat-ról lesz szó, felkéri a Baross Szö-vetség külön is az összes tag-jait hogy a gyűlésen jelenjenek meg.

Német cserkészek Debrecenben

A nemzeti és keresztény szem-pontból egyaránt fontos magyar cser-készmozgalom ez évben került első ízben barátságos közvetlen érintke-zésbe a németországi cserkészekkel. Magyar cserkészek csapatai mentek Németországba, ahol őket tüntető szeretettel fogadták.

Most viszont egy német cserkész-csapat járja be hazánkat. A száz főnyi csapat gyalogtúrával megy át az országon.

Nálunk a mezőgazdasági viszonyok érdeklik őket. Ezért itt tar-tózkodásuk első két napján a pallagi Gazdasági Akadémián lesznek el-szállásolva, hogy e kiváló intézményt tanulmányozhassák.

Amerre átjöttek a debreceni me-zőgazdasági kamara felhívására a gazdasági egyesületek gyűjtöttek össze bőségesen élelmiszereket, hogy a német cserkészeket vendéglát-hassa a IX. magyar cserkészküldetés. Ez a gyűjtés, sajnos épen Debrecen-ben nem sikerült eléggé, amit ugyan menthet a gazdák aratási, cséplési elfoglaltsága, de viszont sürgősen pótlást is kíván a debreceni gazdák jó hírneve.

Lisztet, szalonnát, zsírt, burgonyát kér a IX. cserkészküldetés elnöksége adományul, amelyeket a kerület el-nökehez, (Krammer Gyula Máv. fő-mérnök, Máv. telepműhely főnök), vagy a realiskola igazgatóságához augusztus hó 2-án délig kérnek le-adni. Ugyanoda kérik bejelenteni, akik 1—1 német fiút ebédre vagy vacsorára meghívni hajlandók. A mindig vendégszerető debreceni pol-gárság bizonyára nem fog elzárkózni e kérés elől.

A német fiúk csapata kisebb cso-portokban gyülekezik és augusztus hó 3-án már az egész csapat együtt lesz Debrecenben, ahol 3 napig ma-radnak. Közben megtekintik a pal-lagi gazdasági akadémiát, a Wolff-féle szőlőtelepet s valószínűleg a Hortobágyot is.

Rakovszky Iván és Ulain dr képviselők Eckhardt javaslatáról kedden döntenek

A nyiregyházi képviselőválasztásra beérkezett ajánlások eredményét szombaton a késő éjjeli órákban hir-dette ki Szuhányi Andor tablabíró választási biztos.

Rakovszky Iván belügyminiszter 5432, ellenjelöltje Lovas-Kovács Jo-zsef 260 elfogadható aláírt kapott. Minthogy Lovas-Kovács József két-szeri újabb halasztása után sem tudta megszerezni az előírt számú aláírt, Rakovszky Iván belügymi-niszter a város egyhangulag megvá-lasztott képviselőjének tekintendő. A választási elnökök augusztus 3-án reggel fogja hivatalosan kihirdetni a választás eredményét.

A baresi választókerületben ma lefolyt választási küzdelemből dr Ulain Ferenc került ki győztesen 3104 szavazattal Szczö:el szem-ben. Ulaint a kerület megválasztott képviselőjének hirdették ki.

A nemzetgyűlés gazdasági bizott-sága ma tartotta ülését. A nemzet-gyűlés kiadásai 75 millióra emelked-tek. A bizottság a költségvetést el-fogadta.

Igen nagy érdeklődéssel várták Eckhardt Tibor határozati javaslatá-nak sorsát a négy destruktív lap beszüntetéséről, ez azonban tanács-kozási idő lejártja miatt a holnapi ülésre maradt.

A délutáni órákban Bethlen István gróf miniszterelnök tanácskozásba vonta Bonffy gróf külügyminisztert és Daruváry igazságügyminisztert. A tanácskozásról hírek nem szíva-rogtak ki.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a négy adójavaslat nem igen sok időt fog igénybevenni és így valószínű, hogy a nemzetgyűlés a nyári szünetet augusztus közepén megkezdheti.

Németország kül- és belpolitikai helyzete súlyosbodott

Berlin, július 31. (A Hajdúföld béc i tudósítójának telefonjelentése.)

A francia kormánynak a német kormány jegyzékére adott válasza ma megérkezett. A válasz ridegen elutasító, a francia kormány kijelenti, hogy a reparációt minden kör-ülmények közt meg kell fizetni.

A birodalmi kormány délután összeült, hogy a válasz felől tanács-kozzék. A helyzetet kedvezőtlenül befolyásolja Olaszország magatar-

tása, de úgy hirtik, hogy a várt an-gol jegyzék kedvező lesz.

Külföldben Nenn, az angol liberá-lisok vezére kijelentette, hogy a jövő-tétel kérdésében féltékeny Francia-országra, mert annak tulsúlytót tart.

Súlyos a helyzet Bajorországgal szemben is és a hangulat az, hogy a megegyezés nem fog simán menni, mert a két állam közti viszony az utóbbi napok'an teljesen elnége-sedett.

Tovább tart a villamossztrájk

A villamos alkalmazottak sztrájk-jában a közeli napok meghozzák a békés megegyezés lehetőségét. Miután az alkalmazottak jogos kö-vetelését nemcsak a hivatalos foru-mok, de az ilyen sztrájkok alkalmá-ból máskor zugolódnó közönség is el-ismerte, az igazgatóság is jónak látta, hogy felvegye a munkásokkal a tárgyalásokat.

A Hajdúföld vasárnapi számában megírta, hogy a munkások küldött-sége felkereste Miskolczy Lajos fő-ispánt, ki a sztrájkolókat magához kérlette, de sajnálatos félreértés történt az alkalmazottak részéről s így a főispánnal megkezdett tárgya-lások nem vezettek eredményre.

Vasárnap délelőtt a főispán egy kiküldöttével tudomására hozta a sztrájkoló alkalmazottaknak, hogy kijelentését félreértette a nála meg-jeleint küldöttség. Ő azért utasította az alkalmazottakat az igazgatóság-hoz, mert erre az igazgatóság őt felkérte s újból felhívta az alkalm-a-zottakat, hogy kezdjék meg a tá-r gyalást a Hév. igazgatósággal.

A munkások küldöttsége Misik Ferenc országos szövetségi alelnök vezetésével vasárnap délelőtt fel-kereste Májerszky Mihály igazgatót. Az igazgató kijelentette, hogy az igazgatóság hajlandó a véglegesített alkalmazottak eddigi fizetését havi 1500, az ideiglenes alkalmazottak fizetését havi 1200 koronával fel-emelni, továbbá a különóra bérét az eddigi 8 korona helyett 16 koroná-ban megállapítani.

A küldöttség tudomásul vette az igazgató választát s megjegyezte, hogy május elsejéig visszamenőleg kéri a munkások a fizetésjavítást,

miután eladósodott helyzetükből csak ily módon szabadulhatnak.

A küldöttség ezután visszatért a Keresztényszocialista Otthonba, ahol Dede László alelnök a rendőrség jelenlétében előterjesztette az igaz-gatóság választát és számszerűleg fejtette ki, hogy az ajánlat néhány ezer korona differenciával fedi a munkások 100 százalékos követelé-sének főösszegét, azonban a nagyobb javadalmazás alkalmazottak bé-r-javítása csupán 70—80 százalék.

Majd Misik országos alelnök hívta fel az alkalmazottakat, hogy vegyék fel a munkát s garanciát vállalt, hogy nem éri bantalom azokat, akik munkába fognak állani.

A munkások azonban határozatot hoztak, hogy addig munkába nem lépnek, míg összes követelésük tel-jesítve nincs.

A küldöttség visszatért az igaz-gatóhoz, akit Misik arra kért, hogy mérlegelje a munkások, a vállalat és a nagyközönség érdekeit s adja meg a kívánt fizetést.

Májerszky igazgató válaszában elismerte, hogy a munkások hely-zete nehéz, de a sztrájk a vállalat-nak is nagy anyagi kárt oko-zott már.

Misik országos alelnök azt a pro-pozíciót tette végül Májerszky igaz-gatónak, hogy vállaljon garanciát arra, hogy az igazgatóságnál az al-kalmazottak érdekében közbenjár. Ha a garanciát megkötik a mun-kások, akkor még a délután folya-mán munkába fognak lépni.

Májerszky igazgató természetesen garanciát nem vállaltott arra nézve hogy a követelést a vezérigazgató-ság el is fogja fogadni s kijelentette,

hogy közbenjárhat ugyan, amint ügyüket már fel is terjesztette, de garanciát nem vállalhat olyanért, aminek megvalósulása nem tőle függ.

A munkások küldöttsége erre el-határozta, hogy mindaddig sztrájk-ban marad, amíg vagy garanciát, vagy igényük teljes kielégítését meg nem kapják.

A soproni villamosvasut alkalm-a-zottainak keresztényszocialista cso-portja levelet küldött a sztrájkoló debreceni alkalmazottaknak, melyben tudomásukra hozzák, hogy tekintet-tel arra, hogy sztrájkjuk már több nap óta tart, gyűjtést indítottak szá-mukra s a begyűlt összeget legkö-zelebb postára is adják.

Megírták, hogy a soproni villa-mosalkalmazottak július 15-én kap-tak 30 százalékos béremelést, me-lyet azonban kevésnek találtak s a vállalat újból emelte bérüket s így heti 1100—1200 korona fizetést, ezenkívül ruhát kapnak és a leg-szükségesebb élelmiszerek, valamint közszükségleti cikkek beszerzésében a vállalat segíti őket megértéssel és a jó viszony fenntartására irányuló áldozatkészséggel. A drágaságra való tekintettel most újabb 20 szá-zalékos fizetésjavításra van kilátá-suk, amit az igazgatóság önként fog megadni. Ehez a levélhez nem kell kommentár.

Már most megállapítható, hogy az igazgatóság eddigi morov álláspontja megtört. Vasárnap igen könnyen hozhatott volna megegyezést, de a munkások a garancia kérésével az igazgatót kényszerhelyzetbe hozták, aminek természetesen nem tehetett eleget, mert mint egy vállalat üzemi igazgatója nem tehet kijelentéseket a vezérigazgató nevében. Remélhető azonban, hogy a vezérigazgatóság a most kapott információk után en-gedni fog s megadja a munkások által kért illetményeket. Ha ezt nem tenné meg, igen kiélelednék az a kérdés, nem veszíti-e el a kapott koncessziót, amit végeredményben nem azért kapott meg, hogy egy százezer lakosságú várost közúti vasúti közlekedés nélkül hagyjon csupán azért, mert alkalmazottain néhány ezer koronát akar megspó-rolni havonta.

A volt gőzüzemi vasutnak volt tartalékalapja. Hová tette ezt a vállalat? S ha csakugyan nincsen tartalékalapja s a villamos közle-kedésre ráfizet, akkor mondjon le a kapott koncesszióról. Több mint valószínű, hogy akad olyan pénz-csoport, amelyik szívesen áldoz most milliókat, hogy majdan bőséges jö-vedelemhez jusson.

A közönség elvárja, hogy bé-r-mozgalom ügye néhány nap alatt a sztrájkoló alkalmazottak kívánsá-gainak megfelelően dülöb jusson s ha ez nem történne meg, a város kötelessége lesz a vállalatot figyel-meztetni a szerződés pontos be-tartására.

CSECSEMŐK

egészségének megóvására legjobb a

Diana csecsemő (Baby)-krém

Diana csecsemő (Baby)-hinnőper

Diana csecsemő (Baby)-szappan

Mindenütt kapható!

Gyártja: a Diana Kereskedelmi E.-T.

Budapest, V. Nádor-utca 30.

Már igazán türethetetlen ez a fehér terror!

Miért kellett megállítani a vámospércsi vonatot?

Tele vannak a „magyar” lapok azokkal a színes leírásokkal, amelyek arról számolnak be, milyen kegyetlen üldözéseknek, elnyomatásnak van kitéve nálunk a zsidóság. Másodosztályú honpolgárok ők, szegények. Ékes bizonyossága ennek a valóban türethetetlen helyzetnek az a kis történetke is, amiről egy ma érkezett levél szól, melyhez nem kell kommentár. Itt adjuk a levelet:

Szerkesztő Úr!

Egy esetet óhajtók a Szerkesztő Úr tudomására hozni, mely ha kis jelentőségű is, de mindenesetre jellemző a ma uralkodó „fehér terror”-ra.

Julius 27 én reggel Vámospércsen vonatra ültem több ismerőssel. A vonat az állomásról már elindult, midőn több, megállást jelző kürtölés hallatszott. Kíváncsiak voltunk, hogy mi az oka a vonat megállításának.

Erdeklődésünkre azt a választ kaptuk, hogy egy hölgy elkésve érkezett s azért állították meg a vonatot.

Nem tudtam eddig, hogy az ÁV. Hungaria ilyen udvarias a hölgyekkel szemben, de mindjárt megértettem mindent, midőn eszembe jutott, hogy hiszen „fehér terror” van s a későn érkező hölgy, akiről szó van, kedves neje Egri urnak, ki Vámospércsen malomtulajdonos, vallása ugyanaz, faja zsidó.

Az egész dolog nem nagy eset, de emlékezem: évekkel ezelőtt, hazánk legnagyobb fia, a kinek az én nézetem szerint (igaz, hogy bihari vagyok) egyedül volt joga Magyarországon a vonatot megállítani, szintén megállította. Akkor a sajtó tele volt ezzel az esettel s még tragikus halála után is sokan emlegették, mint az erőszakosság non plus ultráját.

Ugy látom azonban, hogy ami nem volt szabad neki, az szabad a kiválasztott fajnak, az Urnak 1922. évében, a kegyetlen „fehér terror” idején.

Ujabb sztrájkmozgalmak

Tegnap délelőtt ujabb sztrájk ütött ki Debrecenben. Blattner Kálmán kép és ablakkeretező gyárának 29 munkása hétfő reggel beszüntette a munkát, illetve már meg sem jelent munkahelyén.

Blattner bejelentette a sztrájkot az előljárási igazgatóságnak. Az első békéltető tárgyalás ma, kedden délelőtt lesz. A sztrájk oka értesülésünk szerint bérmozgalmak.

A pék munkások szintén bérmozgalmat kezdeményeztek, de ezt sikerült békésen elintézni. Az új fizetés rendszer szerint az előmunkás 2500, a másodosztályú 2200, a harmadosztályú 2000 kor. hetifizetést s napi egy kilogramm kenyert kap.

Ezt a megállapodást eddig csak a nagyobb munkaadók írták alá, a kis üzemekben holnap indul meg a békéltetés.

Az antant védi Konstantinápolyt

Bécs, jul. 31. (A Hajdúföld bécsi tudósítójának telefon jelentése.) A konstantinápolyi szövetséges csapatok parancsnoka ma parancsot kapott Csataldza megszállására és a görög csapatok mindenelő-

nyomulásának megakadályozására. Egy antant gyalog század meg is érkezett.

Kemalista részről kijelentették, hogy görög támadás esetén a kemalista hadsereg elhagyja Kisázsiait és megszállja Konstantinápolyt.

Beiratkozás a Tisza-egyetemre

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem mind a négy — hittudományi, jogi, orvosi- és bölcsészeti — karán rendes beiratkozások az 1922—23 tanév I. felére 1922 évi szeptember 1-én kezdődnek és bezárólag szeptember 12-ig tartanak.

Utólag a beiratkozásra engedélyt október 6-ig az illetékes kari dékán, október 14-ig bezárólag az egyetem Rectora adhat. Utólagos beiratkozásnak azonban a megállapított létszám keretén belül csak azokra nézve van helye, akik valamely más főiskolán azért nem voltak felvevők, mert ott a létszám betelt. Ezt a körülményt azonban az illető főiskolához beadott s a létszám betelté miatti föl nem vételt igazoló dékáni záradékkal ellátott eredeti kérvény vagy az illetékes kari dékán bizonyítványának becsatolásával tarthatnak igazolni.

A tudományegyetemre a fennálló törvények és rendeletek értelmében csak oly egyének iratkozhatnak be, kik nemzethűségi és erkölcsi tekintetben feltétlenül megbízhatók és csak oly számban, amennyinek alapos kiképzése biztosítható. E rendelkezések az előző tanévekben beiratkozva volt, rendes és rendkívüli hallgatók beiratkozási jogát nem érintik, amennyiben nemzethűség szempontjából és erkölcsi tekintetben való megbízhatóságukat megfelelően igazolták.

Beiratkozni csak engedéllyel lehet. Beiratkozásért tehát mindenkinek folyamodnia kell. A beiratkozási engedélyt kérő folyamodványt annak a karnak a dékánjához kell benyújtani, amely karban a folyamodó beiratkozni kíván. A beiratkozási engedélyt kérő folyamodványokat 1922. évi augusztus hó 1. és 31. között kell benyújtani.

A nemzethűség szempontjából és erkölcsi tekintetben való feltétlen megbízhatóságának elbíráthatása céljából minden elsőszében folyamodónak a következő eredeti okmányokat kell folyamodványához csatolnia:

1. Születési anyakönyvi kivonatok. 2. Középsikolai érettségi bizonyítvány. 3. Erkölcsi bizonyítvány folyamodónak eddigi magatartásáról, különösen a nemzethűség szempontjából. (A városi vagy községi előljáróságától).

4. Közhatósági bizonyítványt a szülők foglalkozásáról, vagyoni helyzetéről s arról, mióta laknak jelenlegi lakóhelyükön, azelőtt hol laktak és mivel foglalkoztak. 5. Annak a középsikolának, amelyben a 8. osztályt végezte, igazgatója által kiállított bizonyítványt eddigi magatartásáról és arról, alkalmas-e főiskolára való fölvételre.

Kivételt csak a nemzeti hadsereg tényleges állományú tisztjei képeznek, akik a m. kir. honvédelmi miniszter írásbeli engedélyével kérhetnek beiratkozási engedélyt s akik csak az 1. és 2. pont alatt említett okmányokat tartoznak bemutatni.

A beiratkozási engedély ugyanannak az egyetemen ugyanazon karán a hallgatóknak egész tanulmányi idejére érvényes. Két félévi megszakítás után azonban — kivéve a katonai szolgálatra való behívást — az engedély megszűntnek tekintendő.

A jog és államtudományi karon előadott államszámvetésről a kellő igazolás és az alaki előképzettség fennforgása mellett rendkívüli hallgatónak való fölvétel tekintetében korlátozás ez idő szerint nem áll fenn.

A tandíj a vallás és közoktatási ügyi miniszter urnak 90981—922. (IV. ik. számú) rendelete értelmében 1000 korona; állami közalkalmazottak gyermekei 500 koronát fizetnek.

Sas: Béla,
e. i. rektor.

Nádszálon keresztül lopta a tejet

Érdekes lopási ügyben nyomozott a napokban a debreceni rendőrség s kézre is kerítette az eredeti fantáziájú tolvajt.

Keller Mór Arany János-utca 23. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen lopás miatt. Ugyanis Kellerék a friss tejet rendszerint kitétték egy ablakba, amelyet vasrács borít s nap-nap után boszankodva vették észre, hogy a tejből igen sok hiányzik, valaki állandóan dézsmálja. Pedig macska, állat a közelben nincs is, de meg se sem férne a vasrácsra át, oly keskeny.

A rendőrség most kinyomozta, hogy a tolvaj eredeti, megmosolyogni való módon dézsmálta meg a tejet. Volt a tolvajnak egy hosszú nádszál, azt bedugta a csuporba s a nádszálon keresztül kiszívta a tejet. A kiszívott tej mennyisége eddig körülbelül 8—10 liter. A tolvaj már egészen odaszokott s a nádszálon keresztül reggelizett s uzsonnázott.

A rendőrség megindította ellene az eljárást. Vallomása szerint a lopásra a nagy drágaság készítette s különösen az bántotta, hogy a tej, amit pedig ő rendkívül szeret, napról-napra drágább. Ezért így akarta megtakarítani a reggeli és uzsonna árát.

Elmebeteg rabló a törvényszék előtt

Ez év május havában vakmerő rablótámadás történt Hajdúdorog határában egy tanyán.

Báta György hajdúdorogi gazdember tanyájára beállítottak Mező Sándor és Soltész János többszörösen rovtomultu egyének s éjjeli szállásért könyörögtek. A gazda megkönyörült rajtuk, az istállóban vetett nekik ágat.

Mikor a gazdalkodó este 10 óra után megérette a lovakat, Soltész rátámadt, egy késsel a hatába szúrt, majd a fején sebesítette meg. A megrémült gazda súlyos sebe ellenére is védekezni igyekezett, mire odaszaladt Mező is rablótársa segítségével s Bátát egy kapával fejbeütötte, úgy hogy az eszméletlenül rogyott össze.

A támadás zajára előrohant a kocsis, mire a rablók kerekét oldottak. Soltész oláh megszállott területre szökött, ellenben Mezőt a bősziroményi rendőrség elfogta.

Mezőt tegnap délelőtt vonta felelősségre a debreceni kir. törvényszék Ujjalussy József elnöke alatt működő büntetőtanácsa. Mező azonban most elmebajosnak tettei magát, kihallgatása során zavartan, összefüggéstelenül igyekezett beszélni.

A bíróság elrendelte Mező elmeállapotának megvizsgálását.

HIREK

Olvasóinkhoz!

Amikor minden újságolvasó ember tudja, hogy a fővárosi napilapok egyes példányainak ára 10 koronára emelkedett, akkor bizonyára megfogja érteni mindenki, ha alulírott lapvállalatok is kénytelenek az előállítási költségek rohamos drágulása miatt a mai naptól kezdve az egyes példány árát

5 koronára

felemleni.

Hónapokon keresztül óriási anyagi áldozatot hoztak alulírott lapvállalatok, amikor a papírárak elképzeltetlen arányokban fokozódó drágulása, a munkabéreknek ugyszólván hétről-hétre az általános drágulásnak megfelelő emelése ellenére sem harították át ezeket a nagy terheket az olvasóközönségre, hanem a legnagyobb anyagi áldozatok árán is 3 koronáért adtak egyes példányaiakat.

Ilyenfokú áldozatkésztségre a lapvállalatok többé nem képesek annál kevésbbé, mert mikor ma az egyes példányok árát

5 koronára

felemlik, még mindig nagy áldozatot hoznak a közönség nagyobb megterhelhetőségének elkerülésére. Nagy áldozatot, mert az 5 koronás ár sem fedezi távolról sem a lapelőállítás napról-napra tovább növekvő horribilis terheit.

Augusztus hó 1-től kezdve az alulírt debreceni napilapok egyes példányainak ára

5 korona

lesz. A mai papírárak és előállítási költségek mellett ez az ár hatalmas megterhelhetést jelent a lapvállalatokra, amelyek azonban a lehetőség utolsó határáig igyekeznek olvasóközönségüket a nagyobb terhek viselésétől megkímélni.

Ugyanezen okokból alulírt lapok

előfizetési árai

augusztus 1-től a következők lesznek:

Egy óra 100 K
Negyedévre 280 K

Ennél hosszabb időre előfizetéseket el nem fogadhatunk.

Debrecen, 1922 augusztus 1.

Hajdúföld, Egyetértés,
Debreceni Független Újság.

— Tíz kiló buza a napszám. A most folyó cséplési munkáknál a napszámok naponta 10 kiló buzát kapnak fizetés fejében. A tíz kiló buza a mai terményárak mellett 600 koronás napszámunk felel meg.

— Drágább lesz a trafik. Mint értesülünk, a magyar királyi dohányjövődék a közeli napokban új ártáblázatot állapít meg trafikárakra nézve. Az áremelés átlagosan 30—40%-os lesz: Így a portorikó szivar 5 helyett 7, a trabukó 11 helyett 15 és a britanika szivar 11 helyett 16 korona lesz. A Nilus cigaretta 3 koronáról 4 K-ra, a Memphis 2 K 40 f-ről 3 K 20 f-re, a Hölgy 1 K 40 f-ről 2 K-ra, a 80 filléres Szimfónia pedig 1 K 20 f-re drágul.

— !? Gazember ?!

Vértessy Testvérek

gépjavitó műhely, autó garázs
HATVAN-UTCA 53. SZÁM
Telefon interurbán 934 műhelynél
979 lakásnál

Mindennemű gépjavitást, vasveztergá munkát, Autogénhegesztést, Magánjáró gépalakítást, Malomfelszerelést vállal. Bérautók minden időben megrendelhetők

— **Házi kezelésbe veszi a város a hirdetési üzletet.** A városi tanács mai ülésén a hirdetési üzlet házi kezelésbe vételével foglalkozott. A tanács tudomásul vette, hogy a Turai-cégtől a hirdető oszlopokat, tablákat átették s hogy a hirdetési üzlet augusztus elsejétől kezdődőleg házi kezelésben fog megindulni. A város az üzlet vezetésével *Irmái Bilit* bizta meg, aki a várostól havi 4000 korona fix fizetést fog kapni s jutalék gyanánt a bruttó jövedelem 10 százalékát. Irmái ennek fejében vállalta a szükséges üzlet-helyiség berendezését, az alkalmazott íróasztályát és a hirdetések felragasztását is végző szolgák karbantartását. Irmái hetenként fog elszámolni a városi számvevőségnek s ugyancsak a számvevőség állapítja meg időről-időre a hirdetések díjtételeit s gyakorol majd ellenőrző felügyeletet a vállalat üzeme felett.

— **A Debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület** vasárnap megalakult. 12—25 éves fiatalok számára összejövetel minden kedden este 6 órakor az Ispotaly templomban. Az egyesület titkári hivatala Ispotalytelep 12 sz. alatt I. emeleten van; itt lehet tagfelvételre jelentkezni naponként 11—12 óráig.

— **! ? Gazember ? !**

— **Vitézi beiktatás Derecskén.** Derecskén vasárnap délelőtt szép ünnepség keretében iktatták a Lichstein Samu földbirtokos által felajánlott 15 holdas vitézi telekre vitéz *Módos Imrét*. A beiktatáson a Kormányzót vitéz *Szentgyörgyi Lajos* tábornok képviselte, akít küldöttség hívott meg a község díszközgyűlésére. A Kormányzó képviselőjében megjelent tábornokot és a vitézt dr. *Ertsey Péter* üdvözölte, majd *Bartha Ferenc* főjegyző indítványára a közgyűlés a Kormányzót táviratilag üdvözölte. Közgyűlés után az összejűtöket a telekre hajtattak, ahol birtokba helyezték a vitézt. Az ünnepség után a Kaszinóban a község társasbédet rendezett, hol az egyik gazda, *Börtsök Sándor* indítványára, aki 10,000 koronát ajánlott fel, elhatározták, hogy a községben az elesett hősök emlékére szobrot fognak felállítani.

— **Közszemlén a kereseti adó lajstrom.** Az 1922. évre ezuttal első ízben kivetendő és az I. és VI. közigazgatási kerületben lakó adózók III. o. kereseti adójára vonatkozó lajstromot július hó 29. től augusztus hó 5. ig a városi adóhivatal illetékes kerületi osztályánál mindenki megtekintheti. Mindenkinek joga van úgy a saját, mint a mások adóját illetőleg írásbelileg észrevételt tenni, amelyet a lajstrom közszemlére kitételének utolsó napját követő 15 napon belül a m. kir. pénzügyigazgatásnál kell benyújtani.

— **Thury Elemér és Fehér Gyula** vendégszereplése hétfőn az Apollóban.

— **A debreceni cigányzenészek** ma, kedden délután rendkívül fontos tárgysorozattal ülést tartanak a Magyar Házban. Az ülés 5 órakor kezdődik.

— **Új csődörménes számadó.** A mátai biztos és a városgazda ajánlatára, a felmondott hortobágyi csődörménes számadójának helyére a városi tanács *Kiss Pál* nádudvari lakost szerződtette számadónak. Fizetése 40,000 korona készpénz, természetben 3 hold föld haszna, 2 ló, 4 szarvasmarha, 3 koca és szaporulatának tartása, aprójószág és 3 öl fa.

— **A Keresztény Fatermelő Szövetkezet tagjait** értesitem, hogy a szövetkezettel szemben bizalmatlanságunk nyilvánítása mellett érélyes lépések történtek arra nézve, hogy a tagoknak vagy fizessék vissza üzletészüket, vagy gondoskodjanak fatermekéről. A szövetkezet annak közlése mellett, hogy az 1920. évben szenvedett vesztesége fedezésére a részvénytőke 45%-át leirta és az ezen leírás után fennmaradó üzletrésztőket az 1921. évi vesztesége fedezésére fogja fordítani. — kiállításba helyezte, hogy mindazon tagoknak, akik fat rendelnek, szükségletüket a rendelkezésre álló készletek mérvében kielégíti, de nem közölte, hogy mikor, mennyi és mily minőségű tűzifát minő arban és hol fog kiszolgáltatni? Minthogy a szövetkezet válasza nem kielégítő, a tagok bizalmatlanságának fenntartása mellett, újból felhívtam a szövetkezetet, hogy amennyiben az üzletrészeket vissza nem fizetik, fatermekéről sürgősen gondoskodjanak. Mihelyt erre vonatkozó értesítést kapok, azt a lapokban a tagok tudomására hozom. *Czipott György*, ügyvéd.

— **Székely ünnepély Hajdusámsonban.** Vasárnap délután *Szilágyi Béla* volt székely főhadnagy rendezésével nagyszabású székely ünnepély volt Hajdusámsonban. *Szilágyi Béla*, ki nek nevét, mint irredenta költőt országosan ismerik, több költeményt szavalta el. *Gömör Zoltán* hegedűs, *Gömör Andor* ének- és *Szilágyi Sándor* magyar és székely táncszámok előadásaival járultak hozzá a műsor nagy sikeréhez. Az egyes számok előtt *Móizner János* konferált. A sikerült ünnepély után a fiatalság jó hangulatban reggeliztáncolt.

— **Hadiárva felruházása Hajdusámsonban.** Vasárnap délután a hajdusámsoni közművelődési egyesület lelkes női csoportja a *Kuppa Ilona* vezetésével hazról házra gyűjtött 18.670 korona adományösszezből 82 hadiárva ruházott fel. A felruházás szép ünnepség keretében történt s a református templomban tartott háláadó istentisztelettel kezdődött. Utána az óvoda udvarán a kicsinyek elénekelték a Himnuszt, majd *Kovács Nándor* gyógyszerész és *Kruppa Ilona* beszéltek. A ruhaneműek kiosztása után *Papp Gyula* református lelkész tartott záróbeszédet s bucsuzóul vendégségben részesítették a 82 megajándékozott hadiárva.

— **Jablonszky szőnyeg- és gobelinszővő iskolája** a nyári szünet elteltével *augusztus 1-én* új tanfolyamot kezd. Tanítja a szőnyeg- és gobelinszővés minden alakját a valódi perzsákkal, kelimékkel stb. teljesen egyenrangú művészi kivitelben. Fonalanyaga új beszerzési forrásból a legkitűnőbb minőségű és a legolcsóbb. Közökhajra tanítja rövidebb tanfolyamon csak a perzsa esomózást is, miáltal bárki rövid idő alatt a legszebb perzsaszőnyegeket készítheti el otthon kitűnő kivitelben s a legolcsóbb áron. Tanítványok felvétele mindennap délelőtt és délután *József kir. herceg-utca 40. sz.* alatt.

NAPIREND

augusztus 1 1922 Kedd

Prot.: Péter. Kath.: Péter.

A Meteorológiai Intézet időjósata:

Tutnyomóan száraz, derült idő várható.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 8-tól este 8-ig.

Nyári szinpad este 9 órakor a Magyar Házban.

Kereskedők és iparosok nagygyűlése az adójavaslatok tárgyában este fél 7 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében.

SPORT

Kelet—Észak 8 : 4. Vasárnap zajlott le Nyiregyhazan Észak—Kelet atletikai viadala, amelyből a favorit Keleti kerület, amelyhez Debrecen is tartozik, került ki győztesen 8 : 4 arányban. A verseny mindenkép jól sikerült, sok kerületi rekord lett a multt. Részletes eredmények: 100 méteres síkfutás:

1. P. pp (É) 11:7 mp. (északkerület rekord.) 2. Fischer (K) 11 S.

Magasugrás. 1. Létray (K) 170 cm. 2. Veress (K) 165.

800 méteres síkfutás. 1. Visnovszky (É) 2 p. 8:8 mp. (északker. rekord.) 2. Buday (K) 2. p. 9 mp.

Súlydobás. 1. Dr. Kirchoffer (K) 1208 cm. 2. Molnár (É) 1124 cm. (északkerületi rekord.)

1500 méteres síkfutás: 1. Csekey (K) 4 p. 47:8 mp. 2. Hajcsér (K) 4 p. 50:1 mp.

Díszkosvetés. 1. Molnár (É) 40:45 m. 2. Hyés (É) 35:99 m.

Távolugrás: 1. Papp (É) 6 m. 2. Szegedy (K) 5:79 m.

400 m. síkfutás. 1. Fischer (K) 56:8 mp. 2. Buday (K) 47:1 mp.

5000 m. síkfutás. 1. Csekey (K) 16 p. 54 mp. (ker. rekord.) 2. Galambos (K) 18 p. 18:1 mp.

Rudugrás: 1. Hadházy (K) 3 m. Geregyvetés. 1. Bácsi (K) 48 m.

50 cm. 2. L. Szabó (K) 42 m. 80 cm

Olimpiai staféta. 1. Kelet 3 p. 59 mp. 2. Észak 4 p. 2:4 mp.

A versenybíró tisztét *Zöld József* kerületi elnök látta el igen jól s dícséret illeti a NyTVE gárdáját a szép rendezésért.

Diósgyőri AC—DTE 3 : 1. (Féldő 2 : 1.) Nagyerdei pálya, 1000 néző, bíró *Balogh Imre*. A két csapat küzdelméből a szívósabb s nagyobb szerencsével játszó diósgyőriek kerültek ki győztesen bár a DTE nemcsak hogy egyenrangú ellenfele volt, hanem sokszor felül is multa, csupán csatársora abszolút gólképtelenségén mult, hogy elvesztette a mérkőzést. A diósgyőriek lelkesen játszottak, szépen kombináltak. Országos reprezentatív formát árult el a kiválóan játszó *Baán II.* jobbszélő, akinek csapata a győzelmet köszönheti, jók voltak *Szilágyi* kapus, *Baán I.* és *Petykó*. A DTE-ben egyedül *Rott* emelkedett ki, aki válogatott formában van. Az első gólt a DTE éri el *Fóris* révén, amit *Baán II.* rövidesen kiegyenlít, majd *Baán I.* és a második féldőben *Petzkó* lövi a második és harmadik gólt. Kitűnő bíró volt *Balogh*.

Testvériség—DVSC 1 : 1. (Féldő 1 : 0.) Diószegi-uti pálya, 400 néző, bíró *Káldy Zsigmond*. A budapesti II. osztályú Testvériség tartalékos csapata erős csalódást keltett, bármely közepes debreceni csapatnak le kell győznie. Az első féldőben a Testvériség, a másodikban a Vasutasok voltak fölényben, ugyanakkor esnek a gólok is.

DKASE ifj.—DTF ifj. 5 : 2. Budapest II. osztály—Delmagyarország 3 : 1. A szövetségi sorleg így első ízben Budapestre került.

Ujfehértói TE—DMTK ifj. 5 : 1. Szombathelyi AK—UTE 7 : 1. (Féldő 1 : 1.) Az UTE négy tartalékkal játszott. A nagy vereség még így is meglepetés s jó fényt vet a vidéki csapatokra.

Színház

Müller Mátvás

tegnap este vezényelt utoljára ebben az évadban a Csokonai színházban s lehetetlen elkerülni, hogy az utolsó referáda ne róla emlékezzék meg, aki a Csokonai-színház operett előadásainak sokszor nyugtalanító miliójében mindig megnyugvást jelentett, valahányszor *Strindberg*re emlékeztető nagyon érdekes és nagyon intelligens feje feltűnt a zenekar fölött.

A lovasiszt kardját és az urlovas nyergét cserélte föl *Müller Mátvás* a dirigénsi pálcával és a karmesteri pulpittussal és egy kicsit a zenekar élén is mindig úgy érezte magát mint a lovasszázad frontja előtt rövid és élesen kemény dirigéns mozdulatai nagyon gyakran hatottak harsány és határozott vezényszavaknak, amik ellenkezést nem tűrő szuggesztív erővel rántották magukkal az egész zenekart és az énekesgyűttest. A jó parancsnok és jó lovas előnyös tulajdonságait megtartotta *Müller Mátvás* a vezénylő karnagy helyén is, a határozottságot s az iram lendületességét és az operettmuzsika harsogó életkedvét ezzel a drámai lüktetéssel és optimista lendülettel juttatta érvényre.

A leggazdagabb és legváltozatosabb életritmus számára voltak nagyon finom színei s valóban csodálatos, hogy a lehetőséghez képes mindig a legtöbbet hozta ki abból az anyagból, ami a keze alá került. *Müller Mátvás* csak kevésszer állította olyan feladat elé a Csokonai színház repertoárja, amely képességeivel egyenértékű lett volna s ha felmerül az emlékeztetés, hogy például a *Szentivánéji álomhoz* irt *Mendelssohn-muzsika* milyen erővel és milyen színesen hangzott fel szegényszenekarából is, annál inkább sajnálatos, hogy nem volt megfelelő tere képességeinek teljes érvényesítésére.

Ha volt valami érték a Csokonai-színház idei operett előadásiban az nagyobbérszt a *Müller Mátvás* érdeme s ha a primadonna puha mezzoszopránja meglükettette a szíveket, a fénylő tenor finom ivber hajlott fel és a bonvivant meleg hangja sóvárgással töltötte el a nézőteret, — mindez annak a lelkes munkának eredménye volt, amit *Müller Mátvás* végzett félhomályos zongoratermek boltozatos mélyén.

Színház és mozgószínházak közleményei
Kacagó Vigest — Chaplin — Ó — Fridolin és egy kitűnő 5 felvonásos amerikai vígjáték ma utoljára az Apollóban.

SINGER VARRÓGÉPEK

egyedüli beszerzési helye

Singer Co. varrógep részvény-társ.

DEBRECEN, PIAC-U. 79.

Varrógép alkatrészek, tűk, olaj, szijak, elsőrangú varró-, himző- és tömőfonalat

HAJDUFÖLD

**A tőzsde
Magyar korona: 29.**

A mai tőzsdei napon az összes piacokon viharos vételkedv nyilvánult meg úgy a nehéz mint a kisebb értékekben.

A valutapiacra a pesti tőzsdén eddig még hinni sem, mert erősen magas árfolyamok kerültek felszínre. A pénzügyminiszter nyilatkozatával kapcsolatban azonban gyorsan visszaestek.

Értékpapírok

Magyar hitel 4450, Osztrák hitel 740, Angol-Magyar 750, Leszámitoló bank 900, Magyar-Olasz 808, Jelz hitelbank 220, Eszai bank 960, Salgó 26300, Rimamurányi 7800, Közuti 1983, Déli vasút 5850, Államvasút 35500, Keresk. bank 11000, Általános takarékpénztár 1700, Pesti hazai 27250, Borsod miskolci 6350, Concordia 4500, Budapesti gőz. 10400, Gizella 3400, Hungária 7600, Viktória 20000, Beocsini 24500, Kohó 22000, Általános községi 58000, Uríkai 25500, Adria 27500, Atlantic 27500, Levante 27000, Trust 3950, Gaus-Danubius 24000, Ganz villamos 44000, Lipták 930, Magy. acél 6700, Schlick 2190, Wörner 980, Brassói 12700, Izzó 17000, Spodium 2925, Hazai faterm. 6150, Klotild 7500, Erdő 780, Nasic 27600, Neuschl Licht 580, Orsz. fa 1400, Telefon 9150.

Valuták

Napoleon 7875-7925, Angol font 7275 7325, Dollár 2005-025, Francia frank 16950-17050, Márka 302-312, Lira 9150 9250, Osztrák kr. 408-428, Rubel 3150-250, Lei 1380-400, Szokol 4825 875 Svájci frank 392.00-394.00, Korona dinár 2470-2490, Lengyel marka 250-2600.

Devizák

Amsterdam 650-0, Koppenhága 430 00, -43500, Krisztiania 23200-39700, London 9175-9225, Berlin 30700-31700, Milánó 9100-9200, Páris 16450-16550, Prága 4850 4950, Stockholm 52200-800, Svájc 38900-39000, Bécs 885-405, Zágráb 61000-63000, Newyork 2012-2032, Varsó 3200-3300.

Zürichi zárlat

Berlin 80.00 Holland 203.25, Newyork 52475, London 2330, Páris 4260, Milánó 2395.00, Brüsszel 4230, Prága 1215.00, Budapesti 29, Zágráb 162.50, Bukarest - Varsó 850, Bécs 150, Osztrák lebélyezett 1 és háromnegyed.

Nemesémpénzek piaca,

Piac szilárd, erős kezek keresték úgy az ezüst mint az aranyérméket. Ezüst korona 126-29, forint 330-320, 5 koronás 685-40, 20 koronás magyar a any 6400-6000, Napoleon 6300.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén a devizák további áremelkedése következtében az irányzat szilárd volt és az összes cikkek tovább drágultak. A forgalom kenyérmagvakban élénk volt. Zabban szintén elég élénkség mutatkozott. A többi cikkek valamivel esendesebbek.

Hivatásos árak: Új buza 76 kg, tiszavidéki 6800 900, egyéb 6800-850, ó buza tiszavidéki 6900-7000, egyéb 6850-900, új rozs 5250-300, takarmány árpa új 5300-500, ó zab 6000-700, tengeri 6200, repce 115-125, Korpa 3200-3300.

Sertésjelentés.

Szabadvásári maradvány 615 sertés, érkezett 456, eladatott 248. Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 297-315, könnyű 280-290. Zártvásári maradvány 144 sertés, érkezett 196, eladatott 19. Árak: zsirsertés fiatal nehéz 266, könnyű 178-250.

Dollárt, ARANY, EZÜST
penzt, más idegen
penzt legdrágább
ban vesz
Simon Bankiroda DEBRECZEN,
Kossuth-u. 11
Idegen hit. zetések legolcsóbban. T. 903.

Tanuló lányt
felvesz lapunk kiadóhivatala fizetéssel. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban.

Apró hirdetések.

Apró hirdetés 10 szögig 15, aztán szavanként 150, vastag betűs szavak 3 K. Vasár és ünnepnapokon 10 szögig 20 korona.

Egy
him gerlicze jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.
2 ajtó
tokkal, ablak, t karéktűzhely eladó Széchenyi-ut 28. Tisztviselőtelep d. u. 3-5 között.

Hivataliszolgát
nem menekültet is keres az Országos Menekültügyi Hivatal, Simonffy-u. 1.-c. Jelentkezhetni délelőtt 10 és 12 óra között kedden.
Mosott
őcska rongyot vesz bármely mennyiségben lapunk kiadóhivatala

Eladó
egy jókarban levő dürtkop bicikli Piac-utca 58. II. em. 36.
Középiszkolai
tanulók teljes ellátással az iskolai évre két leányt és fiút elfogad. Teleky-u. 6. Uteai lakás.
Forgács István
műorás
Bádogy-s-u.

RONGYOS
ingeit sem érdemes megfordni, mikor olcsó árban divatos szép inget kaphat a
RŐZSZŰRSÉGELETI ÁRUHÁZBAN
CSAPÓ UTCA 9. SZÁM.

Élesdi mész
darabos és oltott
ASBESTPALA
békébeli minőségben, portlandcement, kátránypapír, karagyi és szovati cserép nagyban és kicsinybeni legolcsóbb beszerzési forrása
SINGER LAJOS
Hatvan-u. 71. sz. (Kisállomásnál.)

ÓLMOT
keres megvételre lapunk kiadóhivatala Piac-u. 59.

„Transit Áruforgalmi Vállalat”
Kovács Béla - Debreczen.
Ideiglenes iroda: Piac-u. 8. Telefon: 6-25.
Terménykereskedés
: Zsákkölcsönzés :
Mezőgazdasági terményeket legelőnyösebb napi áron vásárol.

Patkányirtó szerek,
mindenféle pipereszappanok, parfümök kölniszeszkek, fogkéz és hajápolószerek stb legolcsóbban beszerezhetők a
Korzó Drogueriában Piac-utca 42. TELEFON 14-80

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részv.-T.
Készít minden a sokszorosító iparba tartozó munkát, ugymint könyveket folyóiratokat, rovatos iveket, falragaszokat, levélpapírokat, borítékokat, gyász lapokat, eljegyzési és esküvői értesítéseket, névjegyeket, báli meghívókat
Debreczen, Piac-u. 59. sz.

Járványos száj és körmőfajás ellen bécsi
Kreolin
ismét kapható
Gyógykezeléshez Kg. 140 K
Fertőtlenítéshez Kg. 120 K
Dr REX chemiai gyár és gyógyáranyagkereskedés r.-i.
Debreczen, Városház épület.

Szirek András
elsőrendű uri- és egyenruha szabószága
Divatos angol szövetek állandó raktára.
Szent Anna-ut 1. Telefon 509.

Szobafestést,
mázolást, frontmeszelést és burtofrényezést legizlésebben és legjutányosabban készít
Kolozsvári István,
RAKÓCZY-UTCA 27. SZÁM. —

Hívjon meg
ha van aranya vagy ezüstje eladó a legtöbbet én fizetek érte
Kramer Simonffy utca 17.

Nehéz az élet,
jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt finom férfi ruhák állandóan kaphatók.
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Darabos mész
oltott mész, cement, téglá, cserép, fedél-**száraz tűzifa,** porosz lemez azonnali szállításra beszerezhető:
BARTHA fatelepen,
Ispotály-u. 3-c. Telefon 785.

Julius 21-től 31-ig bezárólag
a gyári árnál is jóval olcsóbban lesznek eladva az alanti cikkek, u. m.: Kartonok, vásznak, sifonok, zephírek, opál batisztok, grenadinok, ruhakelmék, lüsterok, harisnyák, továbbá 500 méter férfiszövet maradék, melynek vétele most különösen nagyon előnyös. Menekülteknek, tisztviselőknél és közalkalmazottaknak kedvező árusítás naponta délután 6-ig.
a „BÉKE” áruház Szent Anna-u. 5. sz.

Lapkihordó asszonyok
felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piac-u. 59.